

במאור ושמש בדיבור השני, כתב שם בזה"ל... וזהו שאנו אומרים אתה אחד ושם אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד, אח"כ בגימט' י"ג, הן י"ג מכילו דרחמי, והן ג' הויות, וג' פעמים אחד הוא ט"ל והן ט"ל אורות וכו'. ולא ידעתי הכוונה של הג' הויות, גם מ"ש להלן וג' פעמים אחד הוא ט"ל, היכן הזכיר כאן ג' פעמים אחד, הלא הזכיר לפרש רק אח"כ הראשון שהרמז ל"ג מדות של רחמים. ולולא דמסתפינא, צ"ל לפענ"ד והן י"ג הויות, היינו שעם כל מדה מהי"ג מדות של רחמים, מצטרף שם הוי"ה, כגון א' ידוד, רחום ודוד, חנון ידוד וכו' וכו', ואתי שפיר אתה אחד, היינו הי"ג מדות, ושם אח"כ, הן הי"ג הויות שמצטרף עם כל מדה, ומי כעמך ישראל גוי אחד, כפירוש הרבנו בחיי עמ"ש גוי קדוש היינו גוי של קדוש, הקב"ה. הכא נמי, הכוונה גוי של אחד, יחיד ומיוחד, ומכונה אח"כ על שם הי"ג מדות של רחמים כנ"ל, וג"פ אח"כ הן הט"ל אורות, כנלע"ד, ואם שגיתי ה' הטוב יכפר בעדי, כי לטובה כוונתי.

בקשר לאמרינו בגליון שמלפנים, בדברי קדוש ה' הבעשטוה"ק זי"ע, עה"פ ויקחו לי תרומה, ופארש"י לי לשמי, שבנתינת צדקה מצד הנותן לא מעכב כל כך הכוונה של לשמה, אבל הלוקח יקח לשם ה', לצורכיו ההכרחיים, למען יוכל לעבוד את הבורא ית"ש כראוי, עיי"ש. ראיתי בחת"ס על התורה עה"פ פעמון זהב ורמון, שמביא הדיעות השונות, על אופן צורת הפעמונים. ושפעמון הי' בתוך הרמון, רמז על עשיית מצוה בפומבי והשמעת קול, הרמון רמז למצוה כמו"ש מלאים מצוות כרמון, והפעמון משמיע, כמו"ש בלע"ז "ער גיבט אויפן גלאק, עם זאלל קלינגן פון איהם", שבנתינת צדקה לא מזיק נתינה כזו, והרמז לדבר פז"ר נתן לאביונים, ראשי תיבות לפעמון זהב רמון, צדקתו עומדת לעד, כדברי הבעשטוה"ק זי"ע. ואפ"ל כיון שנתנית צדקה לעולם לא מתקיימת כי עם ב- השתתפות המקבל, הרי בכל פעם יש עמו, עם הנותן, היינו המקבל, שבקבלתו לשמה יתקן נתינתו הפגומה לכאורה. ואפ"ל שדרך הזה יובן משתכח"ל יותר מה שהבעה"ב עושה העני, העני עושה עם הבעה"ב. שהרי קבלת העני לשמה מתקנת ומעלה נתינת הבעה"ב, שתי' מצותו לשמה.

הה"צ מפיטסבורג-אשדוד שליט"א, אמר לי על המשנה הראשונה במגילה, בהקדם דברי התנ"א שלומד גז"ש, ויעבור מרדכי מועדור ה' על פניו שבי"ג מדות, הרמז בזה, שקריאת המגילה סגולתה כמו הי"ג מדות של רחמים. ומרמז במשנה ראשונה, מגילה נקראת ב"א וכו' ובס"ו י"א וט"ו בגימט' כ"ו כשם הוי"ה ית"ש, וכן י"ב וי"ד, זה הרמז לשתי שמות הוי"ה שלפני הי"ג מדות של רחמים, שלפי נוסח האריז"ל מתחיל משם א-ל, והי"ג שבאמצע, הרמז על י"ג מדות של רחמים.

עוד העיר על האמורא שמצינו בגמ' שעל ידי שתיית הארבע כוסות הוכרח לכוון ראשו עד עצרת, והקשו מה עשה עם החיוב שתי' בפורים. והעיר לומר בצדק, שבפורים כיון שהשתי' קשה לו, שפיר בשתי' מועטת כבר הרגיש הגעו לעד דלא ידע, ויצא בזה. משא"כ בפסח הרי הוכרח בע"כ להיות ארבע כוסות, שפיר הוזק לו עד כדי כריכת ראשו לזמן רב. ובפסח אפ"ל, שבכה"ג בוודאי יצא בשינה שנסתובבה משתי', ואפשר להמליץ בזה דברי המשורר (בזמירות ליל שב"ק) והשינה משוכחת, כדת נפש משיבת, שהשינה עלתה לו כדתוה"ק, והיתה לו למשיבת נפש, שלא הוצרך לכריכת ראש, כפסח, כנלפע"ד. דברתי עתה על דבר הסגולה המבוארת בשו"ת אבני צדק להי"ט"ל ז"ל בחגורה למעוברות, שהיא סגולה מבוארת גם בשאר ספרים מקובלים, ולדעתי, בתחלת ההריון תחגור בחגורת ספ"ת רגילה, ואח"כ יכולים לעשות חגורה מסחורה דקה, שמקודם יתגוררה, שלשים יום על ספת תורה.

תצוה. ועשית להם אכנסים, ולהלאה, וחגרת אותם אכנס אהרן ובניו, האכנס הי' של ל"ב אמות אורך, ואפ"ל הרמז בזה, כי האכנס וחגורה היא כדי שלא יהי' לבו רואה את הערוה, וכתב בס' בית ישראל למה"צ מגור ז"ל, שהכוונה, שלא יהא לבו חומד את וכו', כמו שמצינו בגמ' הלשון רואה אני את דברי אדמון שהכוונה שרואה יפה את דבריו. והרמב"ם ז"ל כתב שאין יצה"ר של עריות מצוי אלא בלב פנוי מן החכמה, והחכמה הרי יש בה ל"ב נתיבות, ועי' ברבנו בחיי פ' ואתחנן עה"פ שמור את יום השבת לקדשו, רמזים במספר ל"ב, התוה"ק מתחלת בב' ומסתיימת בל', עיי"ש. ע"ז בא מדת ארכו של האכנס במספר ל"ב לרמז שעל ידי ל"ב נתיבות החכמה, פועלים שלא יהא לבו רואה וכו', וישמר מיצה"ר. והגיד לי בני הר"ר דוד נ"י הרב מהענדן, שהה"צ מהרא"ז פארסוגל מסקולן ז"ל, רצה שממשו לכפול אכנסאז שלא יטריח את עצמו כל כך בעת חגירתו בו ועיכבו, באמרו אליו שבכל חגירה וחגירה, יש כוונת עבודה, כנגד יצה"ר הנ"ל. שיחתן של עבדי אבות, הרב מנראל שליט"א, סיפר לי שזוכר את אא"ז הר"ר ל' מברעזן ז"ל בהיותו בעיר מולדתו להשיא את בן אחיו (הבכור המנוח ר' אשר ישעי' ז"ל, מוזכר בהקדמה לספר שפת אמת לאא"ז הר"ר פ' זצ"ל) הה"צ ר' מנחם מענדל מ- דוקלא, שהי' יתום ל"ע, ואא"ז הר"ר ל' הי' העומד שלו. ובהיותו בביהמ"ד נהג סדר עבודה שלו בהדלקת נרות לתפלה, בנוסח שלו, שלא מצא חן בעיני אחד מהחסידים המקבאים קנאת רבותיהם, שאלו מתנהג ברבי' סטווא, בגלילות המשתייך לחסידי צדיק מסוים, ובקנאתו כיבה הנרות שאא"ז הר"ר ל' זצ"ל הדליקן. ואח"כ תהום כל העיר ממקרה לא טובה ר"ל שאירע לאחר מבני ביתו של החסיד המקנא הלז, ביודעם כי מעשהו הבלתי רצוי לשמים, ענשוהו. עוד סיפר לי משיחת השר שלום מבעלזא זי"ע עם הר"ר ש' מקאמינקא זצ"ל בנוגע גדולתו של הצדיק הר"ר מ' מנאסכיעז זי"ע, שאמר עליו שהוא המלך המשיח בדורו, ועי' בסו"ס רשפי אש השלם, שנדמ"ח על ידי בנו הרב מנראל-פלעטבוש, חתם הה"צ מקאזלוב ז"ל.